

# Zo nu en dan(s)

Nieuwsbrief over Nederlandse danstradities en folklore van toen en nu.  
jaargang 1, nummer 4, winter 2010/11

## Nieuwjaarswens

Het bestuur van Stichting Toverbal wenst alle lezers van 'Zo nu en dan(s)' een fantastisch 2011, met veel dansplezier.

## Inhoud

- Van de redactie
- 'het vervolg'
- Symposium Immaterieel Erfgoed
- Recensie Dit zijn wij
- Midwinterwandeling Markelo 12 december
- Overzicht festivals en dergelijke
- Nederlands Danshuis Pieremachochel
- Oproep
- Colofon

## Van de redactie

Dit is de vierde uitgave van Zo nu en dan(s), de nieuwsbrief over Nederlandse danstradities en folklore van toen en nu. Naast een kort verslag van het symposium Immaterieel Erfgoed op 15 oktober en een recensie van het die dag verschenen boek DIT ZIJN WIJ, vertellen we iets over de "nieuwe" kostuums van de Folkloristische Vereniging Markelo. Vaste punten zijn de festivals en het Nederlandse Danshuis in Utrecht.

Als je behoefte hebt om je eigen activiteiten op het gebied van Nederlandse dans en folklore in onze nieuwsbrief te vermelden, stuur dan een mail naar [redactie@stichtingtoverbal.nl](mailto:redactie@stichtingtoverbal.nl).

## 'het vervolg'

Er zijn weer drie dansen toegevoegd: de *Parijse Polka* die we ooit opnamen bij de Plaggenmeijers uit Rekken, en twee verzoeknummers: de *Achttoer* op verzoek van Annemieke van Wijk, dansleidster bij Pieremachochel in Utrecht en *Onze Fikshond* op verzoek van Fokke van Gennep die danst bij de Folkloristische Dansgroep

Wi'j eren 't Olde in Zelhem. Beide dansen zaten al in de planning, maar kregen nu voorrang.

Het boek, de losse dansbeschrijvingen en bladmuziek zijn gratis te downloaden op: [www.stichtingtoverbal.nl/hetvervolg/](http://www.stichtingtoverbal.nl/hetvervolg/)

## Symposium Immaterieel Erfgoed



Op vrijdag 15 oktober 2010 organiseerde het Nederlands Centrum voor Volkscultuur in congreslocatie De Fabrique in Maarsse (bij Utrecht) een symposium over immaterieel erfgoed.

Tijdens dit Congres werd symbolisch het Jaar van de Tradities afgesloten. Dit gebeurde door het aanbieden van het boek *DIT ZIJN WIJ* door



uitgever Robin Logjes aan de auteur Ineke Strouken en aan de man die op de eerste plaats van de top 100 van de Nederlandse tradities was geëindigd: ons aller Sint Nicolaas. Alhoewel zijn aanwezigheid traditioneel niet juist was, want hij mag pas komen na 11 november, het feest van Sint Maarten, werd hij enthousiast door de aanwezige deelnemers toegezongen.

Onder de titel '*Waarborgen voor de toekomst, immaterieel erfgoed in de praktijk*' lichtten diverse sprekers de verschillende standpunten over immaterieel erfgoed toe en gaven informatie over de aanpak van het immaterieel erfgoedbeleid. In een aantal ruimtes was een uitgebreide informatiemarkt ingericht waar een 30-tal organisaties hun activiteiten kon toelichten voor de vaak zeer geïnteresseerde aanwezigen.



Stichting Toverbal was op de informatiemarkt aanwezig om uitgebreid aandacht te besteden aan het verzamelen van de Nederlandse dans en de uitwerking er van in

'Muziek en dans uit Oost-Nederland' en 'het vervolg'.

Foto's: Volkscultuur Magazine, Nederlands Centrum voor Volkscultuur, Jan Stads

## Dit zijn wij

Wanneer je een buitenlander vraagt wat belangrijk is voor Nederland krijg je steevast molens, klompen, tulpen, Marken en Volendam en de Amsterdamse grachten opgenoemd. De in cultuur geïnteresseerde mens noemt dan ook nog Rembrandt en Van Gogh. Zelf denken we er heel anders over.



Toen het Nederlands Centrum voor Volkscultuur in 2007 ging vragen naar onze tradities en heel veel mensen hun 10 belangrijkste tradities op papier gingen zetten ontstond er dankzij die enquête een zeer betrouwbare en vooral representatieve top 100 van de Nederlandse tradities. Niet alleen de oude gebruiken uit de boeken van de zeventiger en tachtiger jaren, veelal samengesteld uit knip- en plakwerk uit nog oudere boeken, maar ook met tradities uit onze eigen tijd. Dat was het resultaat van al die brieven en mailtjes die er bij het Nederlands Centrum voor Volkscultuur binnenkwamen.

En toen Koningin Beatrix op 1 november 2008 met een stralende lach het Jaar van de Tradities opende was het duidelijk: die top 100 zijn wij. Wij Nederlanders, autochtoon en allochtoon of welke moeilijke woorden we er ook voor bedenken, samen hebben we prachtige tradities het hele jaar door.

Voor Ineke Strouken, directeur van het Nederlands Centrum voor Volkscultuur, was het een uitdaging om die tradities te beschrijven.

**DIT ZIJN WIJ**, de 100 belangrijkste tradities van Nederland is een boek geworden waarin diepgaand, zonder wetenschappelijk geneuzel, maar juist met humor en ook

met veel kennis van zaken uw en mijn tradities beschreven zijn.

Veel nieuwe tradities die zo'n veertig jaar geleden nog ondenkbaar waren: E-mail lezen (56), Filerijden (80), Bermmonumenten (88) en Gay parade (95). Maar ook tradities uit andere culturen: Ramadan en Suikerfeest (14), Broodje Pom (53), Keti Koti (58), Offerfeest (60), Chinees nieuwjaar (69), Holi Pagwa (70), Islamitisch Nieuwjaar ((89) en Divali (99).



De eerste plaatsen zijn echter herkenbare ouwetjes: Sint Nicolaas (1), Kerstmis (2) en Koninginnedag (3). Op de laatste plaats eindigde het 8-uur journaal met een foto van good old journaallezer Philip Freriks.

**DIT ZIJN WIJ** is een boek dat je niet achter elkaar uitleest, maar eerst vol herkenning doorbladert, om het dan een plekje op het nachtkastje of naast de luie stoel te geven, waar het regelmatig opgepakt zal worden. Uiteindelijk verdient het een ereplaats in de boekenkast tussen de belangrijke naslagwerken.

Ineke Strouken

**DIT ZIJN WIJ**

Uitgave: Pharos Uitgevers

Beilen, 2010

Nederlands Centrum voor Volkscultuur

Utrecht, 2010

ISBN: 978 90 79399 19 2

Prijs: € 22,50

## Midwinterwandeling Markelo 12 december

Komt er regen of niet? Dat vroegen wij ons 's morgens af. Het bleef droog en dus vertrokken wij naar Markelo waar de Folkloristische Vereniging "Markelo" voor de 12e keer een midwinterwandeling had uitgezet. Voor ons was het de eerste keer dat we meeliepen. Dat er veel mensen op dit soort activiteiten afkomt was bekend. Maar zoveel auto's op de parkeerweiden hadden we niet verwacht.

Wij besloten de basisroute van 8,5 kilometer te lopen. Deze tocht voerde ons over de pas geopende "Goastokroute" langs Herberg de Pot naar de Herikerberg en verderop naar de Friezenberg. Een prachtige route langs een aantal locaties waar niet alleen wat warm gedronken kon worden, maar waar ook nog wel wat te zien en te beluisteren viel.



Op een van deze locaties trad de kindergroep van de organiserende vereniging op (Oh, wat was het koud in die dunne jurkjes en kielmpjes). De volwassen groep trad daar met zang, dans en voordrachten voor het eerst op in hun nieuwe "tweede" kostuum: kleding uit de periode 1945 – 1957. Voor vele toeschouwers een verrassing. Omdat er ook een

aantal leden in het normale folklorekostuum rondliepen en soms enthousiast meezongen, kon het publiek de kleding vergelijken en natuurlijk hun ongezouten mening geven. Het dansprogramma bestond uit ballroomdansen uit de vijftiger jaren, aangevuld met wat bekende folkloredansen: Booms-a-daisy, de Raspa, Lambert Walk, de Schipbakkewals en de IJspolka.



Op de volgende locatie troffen wij de ossenhoornblazers aan. Vol enthousiasme lieten zij hun instrumenten horen, vertelden er over en lieten enthousiaste

luisteraars het ook zelf proberen. Dat ging vaak nog erg goed ook.

Op het laatste gedeelte van de wandeltocht begon niet alleen het zonnetje te schijnen, maar kwamen we ook bij de laatste tussenstop waar entertainer Gerard



Pelle zorgde voor de vrolijke noot en een grote groep vrijwilligers zorgde voor de inwendige mens.

De warme worst was niet aan te slepen.

Achteraf hoorden we dat er 1549 betalende wandelaars hadden meegelopen plus heel veel jongeren die gratis mee mochten. Ondanks het wat wisselvallige weer een groot succes.

## Overzicht festivals en dergelijke

- 14 - 19 juni      Wraldsimmerfestival 2011 Burgum  
[www.dansfestivalburgum.nl](http://www.dansfestivalburgum.nl)
- 22 - 25 juni      Internationaal Folkloristisch Dansfestival  
Bolsward  
[www.skotsploech.nl](http://www.skotsploech.nl)
- 23 - 26 juni      Salland festival Raalte  
[www.sallandfestival.nl](http://www.sallandfestival.nl)
- 29 juni - 3 juli    Op Roakeldais Warffum  
[www.oproakeldais.nl](http://www.oproakeldais.nl)
- 4 - 10 juli        11e Internationaal Folklore Festival 2011  
Schagen  
[www.siffschagen.nl](http://www.siffschagen.nl)
- 16 - 24 juli        Zeelandfestival Sas van Gent  
[site.zeelandnet.nl/folklore](http://site.zeelandnet.nl/folklore)
- 3-7 augustus      SIVO Festival Odoorn  
[www.sivo.nl](http://www.sivo.nl)
- 12-14 augustus   Folkwoods  
[www.folkwoods.nl](http://www.folkwoods.nl)
- 2-4 september    Doe Dans festival Biddinghuizen  
[doedans.webklik.nl](http://doedans.webklik.nl)

## Nederlands Danshuis Pieremachochel

Ook in 2011 organiseert dansgroep Pieremachochel maandelijks het Nederlands Danshuis in buurthuis Het Bokkie aan het Elandplein in Utrecht.

Onder begeleiding van levende muziek leert u een aantal nieuwe dansen aan. Ervaring is dus niet nodig, er worden altijd dansen uitgelegd. Muzikanten zijn ook welkom om mee te komen spelen met het eigen orkest.

Het programma voor de komende tijd:

- 8 januari Dansgroepen 't Duivelspaard uit Alkmaar en Pieremachochel uit Utrecht zullen deze avond een aantal dansen aanleren uit hun repertoire.
- 12 februari Deze avond zal Maartje Ligthart dansen uit Noord-Holland aanleren.
- 12 maart De dansgroep Mie Katoen komt op bezoek en zal een korte demonstratie geven van hun repertoire en enige dansen aanleren.
- 9 april Dansworkshop met dansen uit de Auvergne en Limousin onder leiding van Pascale en Augustin, de muzikale begeleiding is in handen van Drieërlei.
- 14 mei De dansgroep Nipah uit Den Haag komt op bezoek en zal een korte demonstratie geven van hun repertoire en enige dansen aanleren.
- 11 juni Geen danshuis Nederlands.
- Tenzij anders vermeld vindt het danshuis plaats in Buurthuis Het Bokkie, Elandplein 25, Utrecht Bus 8, halte Robijnlaan
- Toegang: € 7,50; begin 20.00 uur.  
Info: Marion Seeman: 020-6373024  
E-mail: [info@DansgroepPieremachochel.nl](mailto:info@DansgroepPieremachochel.nl)
- Bron : [www.DansgroepPieremachochel.nl](http://www.DansgroepPieremachochel.nl)

## Oproep

Wij zouden het zeer op prijs stellen wanneer je deze nieuwsbrief zou willen doorsturen naar jou bekende dansleiders, muzikanten en andere belangstellenden.

Volg om je aan te melden voor onze e-mail nieuwsbrief de volgende link: [www.stichtingtoverbal.nl/nieuwsbrief/](http://www.stichtingtoverbal.nl/nieuwsbrief/)

## Colofon

Zo nu en dan(s)  
jaargang 1, nummer 4, winter 2010/11

uitgave: **STICHTING TOVERBAL**  
Zevenblad 48  
7623 CG Borne  
074-2783429  
[www.stichtingtoverbal.nl](http://www.stichtingtoverbal.nl)  
[info@stichtingtoverbal.nl](mailto:info@stichtingtoverbal.nl)  
KvK 41232303

teksten: Cees Tempel  
vormgeving: Arjen Tempel

## Muziek en dans uit Oost-Nederland door Cees Tempel

20 dansbeschrijvingen met tekst en bladmuziek.

Toelichting op de dansterminologie.

Achtergrondinformatie over dansmuziek, dansgroepen, streekdracht, schrijfwijze van de dialecten en dansstijl. Daarnaast diverse verduidelijkende foto's.



Een recensie uit de vakpers:

*"... Het resultaat is een duidelijke beschrijving van twintig dansen. Maar wat het boek zo interessant maakt, is de uitgebreide inleiding, waarin diep wordt ingegaan op kleding, dansstijl, dansgroepen, muziek en historie. Die inleiding én de uitgebreide literatuurlijst zorgen ervoor dat het boek 'Muziek en dans uit Oost-Nederland' uitsteekt boven de gemiddelde 'volksdansbundel!'"*

*(Bulletin Folkloristisch Danstheater 1987)*

Het boek is voor € 12,90 te bestellen op:  
[www.tempel-fotografie.nl](http://www.tempel-fotografie.nl)

Verzend- & administratiekosten:

Nederland € 2,35  
Europa € 3,75